

Тәуекелдерді талдау

Қоғамдағы тәуекелдерді басқару тұрақты, үздіксіз процесс болып табылады. Тәуекелдерді тиімді басқаруды және даму Жоспарын іске асыру процесін және алға қойылған мақсаттарға қол жеткізуді қамтамасыз ету үшін стратегиялық тәуекелдерді басқару жүйесі көзделген.

Қоғамның 2022 жылға арналған даму жоспарын орындау мақсатында 2022 жылы тәуекелдерді азайту бойынша мынадай іс-шаралар жүзеге асырылды.

NPL деңгейінің жоғарылауына қатысты:

Қоғамда ағымдағы мерзімі өткен берешекпен жұмысты қоса алғанда, проблемалық жобалар бойынша, жобаларды уақтылы «проблемалық» деп тану және рәсімдер мен белгіленген мерзімдерге сәйкес берешекті өндіріп алумен айналысатын бөлімшелерге беру бойынша іс-шаралар тұрақты негізде жүргізіледі. Адал қарыз алушыларды тарту есебінен кредиттік портфельді ұлғайту бойынша жұмыс жүргізілуде. 31.12.2022 жылғы жағдай бойынша NPL деңгейі 8,16% құрады. 2023 жылға арналған «NPL 90+» ҚНҚ (қызметтің негізгі көрсеткіштері) «ҚазАгроҚаржы» АҚ Даму Стратегиясында **13,2% - дан аспайтын мөлшерде белгіленген.**

Беделді тәуекелге қатысты:

Қоғамда тұрақты негізде Қоғам қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлық қылмыстарының алдын алу бойынша профилактикалық іс-шаралар жүргізіледі. Қоғам жыл сайынғы негізде электрондық және баспа БАҚ, сондай-ақ интернет желісінің күнделікті мониторингі бойынша қызметтерді сатып алуды, жылдық контент-талдау жасауды жүргізеді. «Қазнеттегі ескертулерді талдау» есебіне сәйкес Қазақстан халқы «ҚазАгроҚаржы» АҚ-ды негізінен оң жағынан атап өтеді.

Кепілдер мен лизинг заттарының жоғалу қаупіне қатысты:

Лизинг заттарын жеткізушілермен жүргізілген жұмыс шеңберінде лизинг заттарын уақтылы жеткізушілермен жүзеге асыруға жол бермеу мақсатында іріктеу сатысында өнім берушілердің сенімділігін тұрақты негізде бағалау жүргізіледі, кейіннен - міндеттемелерді орындау мерзімдерінің басталғаны туралы өнім берушілерді алдын ала хабардар ету жөніндегі жұмыс жүргізіледі.

HR тәуекелдеріне қатысты (кадрлардың ауысуы) (ІНҚ орындамауы/қызметкерлердің қабілетсіздігі):

Қоғамда тұрақты негізде жұмыс берушінің қаражаты есебінен қызметкердің біліктілігін арттыру бойынша іс-шаралар өткізіледі. Тиімді дәйекті бизнес-процесті құру мақсатында жыл сайын бизнес-процестерді жетілдіру (автоматтандыру) жүргізіледі.

Әкімшілік-шаруашылық қызметтегі тәуекелдерге қатысты

Басқарма «ҚазАгроҚаржы» АҚ қызметінің үздіксіздігін басқару қағидаларын бекітті. Осы Қағидалар қоғамның жұмысында үзілістер болған, қызметті қалпына келтірген және шығындарды барынша азайтқан жағдайларда уақтылы және тұтас ден қоюды қамтамасыз етуге бағытталған. Қоғам Check Point Threat Extraction secured this document [Get Original](#) қызметінің үздіксіздігіне тестілеу өткізді

Қоғамдар. Тестілеудің жалпы нәтижесі: Қоғам қызметінің үздіксіздігі жүйесі толығымен тиімді (сәйкессіздіктер табылған жоқ).

IT тәуекелдеріне қатысты

Қоғамда деректердің сыртқы резервтік көшірмесі жүзеге асырылады. Деректерді сақтаудың жалпы желісіне қосылған қолда бар серверлердің аумақтық-бөлінген кластерлік (қайталама) конфигурациясы болып табылатын деректерді өңдеу орталығы (ДӨО). Аралық кластердің түйіндері бірыңғай жүйені құра отырып, резервтік алаңға орналастырылады. Бұл негізгі ДӨО жоғалған жағдайда да қызметтердің үздіксіз қол жетімділігін қамтамасыз етеді. Қоғамда ақпараттық жүйелердің үздіксіздігі жоспары да әзірленді.

Комплаенс-тәуекелдерге қатысты

Қоғамдағы сәйкестік тәуекелін басқару қоғамның тәуекелдерді басқару жүйесінің ажырамас бөлігі болып табылады. Комплаенс-тәуекелдерді басқарудың негізгі мақсаты Қазақстан Республикасы заңнамасының, уәкілетті органның нормативтік құқықтық актілерінің, қоғамның ішкі құжаттары мен рәсімдерінің, сондай-ақ шет мемлекеттердің Қазақстан Республикасы мойындаған және қызметіне әсерін көрсететін заңнамасының талаптарын сақтамау салдарынан қоғамда қаржылық шығындардың туындауы және оған заңдық санкциялар қолдану сияқты комплаенс-тәуекелдерді барынша азайту және/немесе қолайлы деңгейде ұстап тұру болып табылады.

Тәуекелдерді басқару жөніндегі өзге де мәселелер

Тәуекелдерді басқару бойынша жұмыс тұрақты негізде жүргізіледі, оның ішінде 2015-2021 жылдар кезеңінде алынған техника мен жабдықтарды талдау, филиалдың рейтингін айқындау мақсатында филиалдардың кредиттік портфелін талдау, Лизинг заттары мен Қоғам кепілдерін сақтандыру мониторингіленеді және бақыланады.

2022 жылы «ҚазАгроҚаржы» АҚ тәуекелдерді басқару жүйесін дамытудың 2022 – 2025 жылдарға арналған стратегиясы бекітілді.

Тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесінің тиімділігін бағалау нәтижелері бойынша түзету және/немесе алдын алу іс-қимылдары Жоспарының іс-шараларын орындау шеңберінде жаңа қызметкерлерді тестілеу рәсімі процесін регламенттеу, залалдар базасын жүргізу тәртібін айқындайтын рәсім, тәуекелдер үшін нақты шекті деңгейді айқындау бөлігінде тәуекелдерді басқару қағидаларына өзгерістер енгізілді.

Тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесін 2021 жылға бағалауды KPMG сыртқы консультанттары жүзеге асырды. Бағалау нәтижелері бойынша тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесінің қорытынды рейтингі 82% - құрады. 82% бағалау тиімділік деңгейіне сәйкес келеді «Жетілген» және тәуекелдерді басқару жүйесінің элементтері «үздік тәжірибеге» сәйкес келеді және тәуекелдерді басқару жүйесі өте тиімді.

2022 жылы «russell bedford a+partners» халықаралық аудиторлық компаниясы» ЖШС күтілетін несиелік шығындар бойынша резервті бағалаудың тәуелсіз аудиторлық компаниясы модельдердің валидациясын өткізді. Валидация қорытындысы бойынша модель ХҚЕС стандарттарына сәйкес келеді және тиісті әдістеме.

Сондай-ақ, 2022 жылы тәуекелдердің туындау ықтималдығын ерте анықтау мақсатында тәуекелдің негізгі индикаторлары бекітілді. Тәуекел деңгейін төмендету туралы кейіннен шешім қабылдау үшін анықталған әрбір тәуекел деңгейін анықтауға мүмкіндік беретін тәуекел картасы мен тіркелімі бекітілді. Жыл қортындысы бойынша Қоғамның құрылымдық бөлімшелері мен сыни тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шаралар жоспарында, тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесін жетілдіру жөніндегі іс-шаралар жоспарында және тәуекел-мәдениетті арттыру жөніндегі іс-шаралар жоспарында көзделген тармақтарды орындады, бұл қоғамның тәуекелдерін барынша азайтуға мүмкіндік берді.

2023 жылы Қоғам тәуекелдерді басқарудың озық халықаралық тәуекел-менеджмент практикаларына сәйкес тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесін жетілдіру жөніндегі жұмысты жалғастырады.